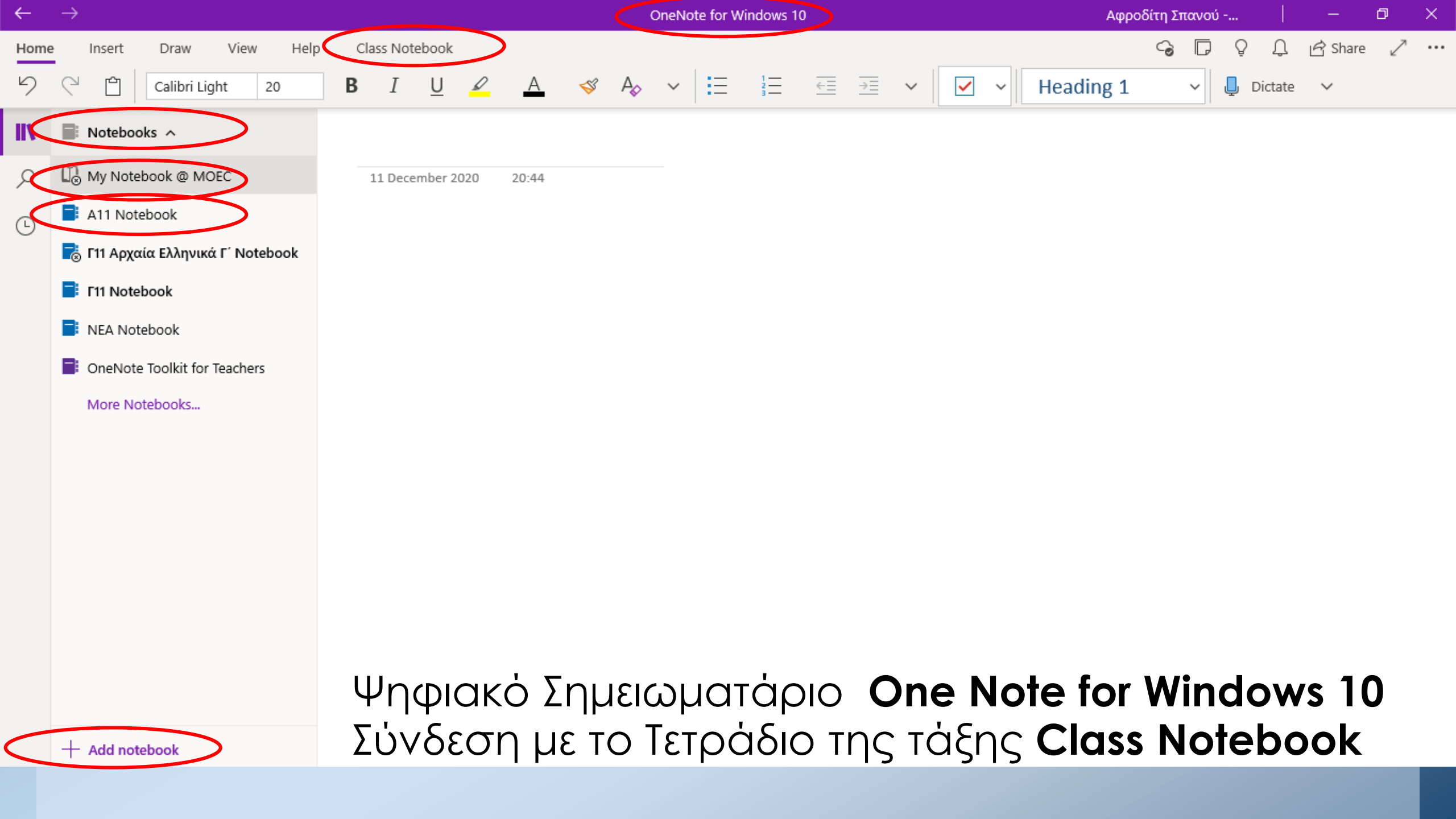

Το ψηφιακό σημειωματάριο One Note στη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών

Αφροδίτη Σπανού-Σαλονικίδου
Φιλολόγος
Λύκειο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Δασούπολη

- Notebooks ^
- My Notebook @ MOEC
- A11 Notebook
- Γ11 Αρχαία Ελληνικά Γ' Notebook
- Γ11 Notebook
- NEA Notebook
- OneNote Toolkit for Teachers
- More Notebooks...

11 December 2020 20:44

+ Add notebook

Ψηφιακό Σημειωματάριο **One Note for Windows 10**
Σύνδεση με το Τετράδιο της τάξης **Class Notebook**

- My Notebook @ MOEC
- Quick Notes
  - Εμπρόθετοι...
  - Αδίδακτο Εν...
  - Ενότητα 5
  - Παραθετικά...
  - Ειδικές προτ...
  - Αδίδακτο κεί...**
  - Θ.Κ. Γ' Λυκεί...
  - Λογοτεχνία -...
  - Επανάληψη...
  - Ενότητα 5: Α...
  - Ενότητα 6
  - Δευτερεύουσ...
  - Αόριστος Β'
  - Παθητική Φ...

Αδίδακτο κείμενο (Σχολικό εγχειρίδιο σσ.55-57)

12 April 2020 18:13

Αδίδακτο
σσ.55-57

Β': ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Ενότητα 4: Η Φιλία

Ο Σωκράτης, όπως εκθέτει εδώ ο Ξενοφών, πίστευε ότι το καλύτερο απόκτημα για τον άνθρωπο είναι ένας καλός και πιστός φίλος. Οι περισσότεροι, όμως, άνθρωποι αδιαφορούν για την απόκτηση και διατήρηση φίλων, ενώ προσπαθούν με επιμέλεια να αποκτούν υλικά αγαθά.

Ἦκουσα δέ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγομένου ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλιστα ἂν τις ὠφελείσθαι πρὸς φίλων κτήσιν τε καὶ χρείαν. τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη ἀκούειν, ὡς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφῆς καὶ ἀγαθός· ἐπιμελομένους δὲ παντός μᾶλλον ὄραν ἔφη τοὺς πολλοὺς ἢ φίλων κτήσεως. καὶ γὰρ οἰκίας καὶ ἀγρούς καὶ ἀνδράποδα καὶ βοσκήματα καὶ σκεῦη κτωμένους τε ἐπιμελῶς

+ Add section + Add page

Δυνατότητα προσθήκης ενοτήτων και σελίδων

P (+ γ...)
Ἦκου...

My Notebook @ MOEC

Quick Notes

- Εμπρόθετοι π...
- Αδίδακτο Ενό...
- Ενότητα 5
- Παραθετικά...**
- Ειδικές προτ...
- Αδίδακτο κεί...
- Θ.Κ. Γ' Λυκείο...
- Λογοτεχνία -...
- Επανάληψη A...
- Ενότητα 5: A...
- Ενότητα 6
- Δευτερεύουσ...
- Αόριστος Β'
- Παθητική Φω...

+ Add section + Add page

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirimatwn.htm>

PDF
Παραθετικά σσ.22-25

PDF
Ανώμαλα παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον **θετικό**, τον **συγκριτικό** και τον **υπερθετικό**. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομαζονται και **παραθετικά**.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ..... για τον συγκριτικό βαθμό και ..... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. *μᾶλλον σοφός, μάλιστα σοφός*.

Ενότητα 5 22

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, **-τέρα**, -τερον
 ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, **-τάτη**, -τατον
 ΑΡΣ. ΘΗΛ. ΟΥΔ.

Ενότητα 5

23 March 2020 17:51

Ενότητα 5 Κείμενο κα...

Κείμενο: Η φιλοπατρία του Αγησίλαου

Ο Αγησίλαος του Ξενοφώντα αποτελεί εγκώμιον του ομώνυμου βασιλιά της Σπάρτης, ηγέτη με σπάνια στρατιωτικά και πολιτικά χαρίσματα, με υποδειγματικά ενάρετη ζωή. Ο Αγησίλαος εξουδετέρωσε τις επιβουλές του βασιλιά της Περσίας στις ελληνικές πόλεις και ενίσχυσε τις τάσεις συνεργασίας των Ελλήνων εναντίον των Περσών. Στο πιο κάτω απόσπασμα, ο Ξενοφών αναφέρεται στη φιλοπατρία του Αγησίλαου, αφού προηγουμένως τον επαινεί για την ευσιβεία, τη δικαιοσύνη, την εγκράτεια και τις ηγετικές ικανότητές του.

Ὡς γε μὴν φιλόπολις ἦν καθ' ἑνὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν· οἶμαι γὰρ οὐδὲν εἶναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ ὃ τι οὐκ εἰς τούτο συντείνει, ὡς δ' ἐν βραχεί εἰπεῖν, ἅπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Αἰγισίλαος, ὅπου ὤτεο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσειν, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σώμα, οὐ γῆρας προύφρασιζετο, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τούτου ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὡς πλείστα ἀγαθὰ ποιεῖν. ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τότε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὢν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεῖων.

Ξενοφώντος Αἰγισίλαος 7.1-2

Λεξιλόγιο

καθ' ἑνὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν = θα χρειαζόταν πολύ χρόνο για να γράψω για το κάθε ένα ξεχωριστά
οἶμαι = νομίζω
ὕφιεμαι πόνων = υπομένω τους κόπους
ἀφίσταμαι κινδύνων = απομακρύνωμαι από τους κινδύνους
φείδομαι = κάνω οικονομία, δείχνω συγκράτηση
οὐ προύφρασιζετο σώμα = (Ο Αγησίλαος) δεν χρησιμοποιούσε ως πρόφραση το σώμα του (δηλ. την αναπηρία του)
τοὺς ἀρχομένους < ἀρχομαι = εξουσιάζομαι, κυβερνώμαι
τοῖς νόμοις λατρεῖων = υπάκουε στους νόμους
τίθημι = θέτω
λατρεῖω = τηρῶ τους νόμους

Να συνεργαστείτε με τον/τη διπλανό/ή σας και να αποδώσετε το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, αξιοποιώντας τις νοηματικές ενότητες, όπως σας

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Δευτερεύουσα Κύρια
[Ὡς γε μὴν φιλόπολις ἦν καθ' ἑνὲν ἕκαστον] μακρὸν ἂν εἴη γράφειν· οἶμαι γὰρ κτγ. P P

Υ απαρ. εἰδ. απαρ., αντ. του οἶμαι/ ποιητικό αίτιο
οὐδὲν εἶναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ ὃ τι οὐκ εἰς τούτο συντείνει, ὡς δ' ἐν βραχεί γεν. διαφ. / Μτχ. επιθετική

P Ειδικές προτάσεις οἶμαι (πρτ) εἰδ.απαρ.
εἰπεῖν, // ἅπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Αἰγισίλαος, ὅπου ὤτεο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσειν.
Υ Α απαρ. Υ απαρ.

ἐπίσταμαι= γνωρίζω καλά
Παράγωγα: επιστήμονας, επιστήμη, επιστημονικός...
ἐπίσταμαι + ειδική πρόταση (ὅτι, ὡς + Οριστική)

οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σώμα, οὐ γῆρας

P (Υ ενν. Αγησίλαος)
προύφρασιζετο//, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τούτου ἔργον ἐνόμιζε, [τὸ τοὺς
επιθ. Μτχ.=πολίτες

Τὸ ἄπειν= α. πρόβλεψ

ἀρχομένους ὡς πλείστα ἀγαθὰ ποιεῖν]/ ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς
Επεξήγηση στο τούτο

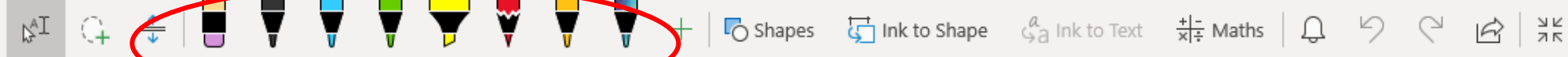
A Υ εναντ. μτχ κτγ.
πατρίδος καὶ τότε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὢν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν
Επεξήγηση στο τότε

Φανερός εἶμι / φαίνομαι + κατηγορηματική μετοχή

A μτχ. κτγ. μτχ.
μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεῖων.

Ξενοφώντος Αἰγισίλαος 7.1-2

Μετάφραση:
Θα μακρολογούσα βέβαια να γράψω για κάθε περίπτωση χωριστά σε ποιο βαθμό αγαπούσε την πόλη του. Πιστεύω λοιπόν ότι δεν υπάρχει τίποτε απ' όσα έκανε,

Ενότητα 5

23 March 2020 17:51

Κείμενο: Η φιλοπατρία του Αγησίλαου

Ο Αγησίλαος¹ του Ξενοφώντα αποτελεί εγκώμιο του ομόνομου βασιλιά της Σπάρτης, ηγέτη με σπάνια στρατιωτικά και πολιτικά χαρίσματα, με υποδειγματικά ενάρετη ζωή. Ο Αγησίλαος εξουδετέρωσε τις επεμβάσεις του βασιλιά της Περσίας στις ελληνικές πόλεις και ενίσχυσε τις τάσεις συνεργασίας των Ελλήνων εναντίον των Περσών. Στο πιο κάτω απόσπασμα, ο Ξενοφών αναφέρεται στη φιλοπατρία του Αγησίλαου, αφού προηγουμένως τον επαινέσει για την ενσέβεια, τη δικαιοσύνη, την εγκράτεια και τις ηγετικές ικανότητές του.

Ὅς γε μὴν φιλόπολις ἦν καθ' ἑνὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν· οἴομαι γὰρ οὐδὲν εἶναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ ὃ τι οὐκ εἰς τοῦτο συντείνει. ὡς δ' ἐν βραχεί εἰπεῖν, ἅπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Αἰγησίλαος, ὅπου ὤτεο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσεν, οὐ πόνων ἤφιετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προφρασίετο, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνομίζε, το τοὺς ἀρχομένους ὡς πλείστα ἀγαθὰ ποιεῖν. ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τὸδε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ἂν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεῖων.

Ξενοφώντος Αἰγησίλαος 7.1-2

Λεξιλόγιο

- καθ' ἑνὲν ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν = θα χρειαζόταν πολὺ χρόνο για να γράψω για το κάθε ένα ξεχωριστά
- οἴομαι = νομίζω
- ἤφιεμαι πόνων = υπομένω τους κόπους
- ἀφίσταμαι κινδύνων = απομακρύνωμαι από τους κινδύνους
- φείδομαι = κάνω οικονομία, δείχνω συγκράτηση
- οὐ προφρασίετο σῶμα = (Ο Αἰγησίλαος) δεν χρησιμοποιούσε ως πρόφαση το σώμα του (δηλ. την αναπηρία του)
- τοὺς ἀρχομένους < ἀρχομαι = εξουσιάζομαι, κυβερνώμαι
- τοῖς νόμοις λατρεῖων = υπάκουε στους νόμους
- τίθημι = θέτω
- λατρεύω = τηρῶ τους νόμους

Να συνεργαστείτε με τον/τη διπλανό/ή σας και να αποδώσετε το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, αξιοποιώντας τις νοηματικές ενότητες, όπως σας δίνονται πιο κάτω. Στο πλάι δίνονται κάποιες πληροφορίες, τις οποίες είναι καλό να προσέξετε.

¹ Βλ. Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Α' Γενικού Λυκείου, εκδ. ΠΥΕ Διόφαντος, σ. 137-138 (εισαγωγή για το έργο Αἰγησίλαος), σ. 205-206 (σχόλια για το απόσπασμα).

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Δευτερεύουσα Κύρια
 [Ὅς γε μὴν φιλόπολις ἦν καθ' ἑνὲν ἕκαστον] μακρὸν ἂν εἴη γράφειν· οἴομαι γὰρ
 κτγ. Ρ Ρ

Υ απαρ. εἰδ. απαρ. , αντ. του οἴομαι/ ποιητικό αίτιο
 οὐδὲν εἶναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ ὃ τι οὐκ εἰς τοῦτο συντείνει ὡς δ' ἐν βραχεί
 γεν. διαίρ. / Μτχ. επιθετική

Ρ Ειδικές προτάσεις οἴομαι (πρτ) εἰδ. απαρ.
 εἰπεῖν, // ἅπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Αἰγησίλαος, ὅπου ὤτεο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσεν.
 Υ Α απαρ. Υ απαρ.

ἐπίσταμα= γνωρίζω καλά
 Παράγωγα: επιστήμονας, επιστήμη, επιστημονικός...

ἐπίσταμα + ειδική πρόταση (ὅτι, ὡς + Οριστική)

οὐ πόνων ἤφιετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας

προφρασίετο//, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνομίζε, [τὸ τοῖς
 Ρ (Υ ενν. Αἰγησίλαος)
 επιθ. Μτχ.=πολίτες

τὸ πάλιν= α. πρόξεν

ἀρχομένους ὡς πλείστα ἀγαθὰ ποιεῖν]./ ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς
 Επεξήγηση στο τοῦτο

Α Υ εναντι. μτχ κτγ.
 πατρίδος καὶ τὸδε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ἂν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν
 Επεξήγηση στο τὸδε

Φανερός εἶμι / φαινόμεαι + κατηγορηματική μετοχή

Α μτχ κτγ. μτχ
 μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεῖων.

Ξενοφώντος Αἰγησίλαος 7.1-2

Μετάφραση:

Θα μακρολογούσα βέβαια να γράψω για κάθε περίπτωση χωριστά σε ποιο βαθμό αγαπούσε την πόλη του. Πιστεύω λοιπόν ότι δεν υπάρχει τίποτε αλ' όσα έκανε, που να μην ενισχυει αυτήν την άποψη. Κοιτάζοντας όλοι έβρουμε καλά ότι ο Αἰγησίλαος σε οποιαδήποτε περίπτωση πίστευε ότι θα ωφελήσει την πατρίδα, δεν λογάριζε τους κόπους, δεν προσπαθούσε ν' αποφεύγει τους κινδύνους, δεν λιπόταν τα χρήματα, δεν έβρισκε ως δικαιολογία τη σωματική του κατάρταση, ούτε τα γεράματα, αλλά πίστευε ότι αυτό είναι το καθήκον του σωστοῦ βασιλιά, να κάνει όσο περισσότερα καλά μπορεί σ' αυτούς που κυβερνά. Εγώ συγκαταλέγω ακόμη και αυτήν στις πιο σημαντικές ενεργειές προς την πατρίδα του, ότι δηλαδή είχε την πιο μεγάλη δύναμη στην πόλη του και όμως αληθινά σεβόταν απόλυτα τους νόμους.

Δυνατότητα διαμόρφωσης κειμένου

Σχολικό εγχειρίδιο

- Β Αναφέρετε παραθετικά επίθετα (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 124-124, § 196)
- Ορισμένα επίθετα σχηματίζουν τον συγκριτικό βαθμό με τη κατάληξη -ων αρσενικού θηλυκού -ων (ουδέτερα) και τον υπερθετικό με τη κατάληξη -ατος, -ατη, -ατος.
- Σημειώση Για την κλίση των συγκριτικών σε -ατος, -ατη, -ατος, βλ. Γ.Α.Ε. σ. 124-125, § 197.
- β) Να σχηματίσετε τα παραθετικά των πιο κάτω επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 124-124, § 196).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
το καλός		
ο ταχέος	πιο γρήγορος / ταχέωτερος	ηρότατος / ταχέωτατος
το μικρότερος	πιο μικρότερος / μικρότερος	ελάχιστος / μικρότατος
το γρήγορο	πιο γρήγορο / ταχέωτερος	ηρότατο / ταχέωτατο
το κακό	Οι κακίους - οι χειρότεροι / οι κακίστοι - οι χειρόστοι	

5. Ανώμαλα παραθετικά (σε -ιον, -ιστος)

196. Μερικά επίθετα της αρχαίας ελληνικής δε σχηματίζουν τα παραθετικά τους με τις παραθετικές κατάληξεις -ατος, -ατη, -ατος, παρά πατρώνουν στο συγκριτικό την κατάληξη -ίων (αρσ. και θηλ.), -ων (ουδέτ.) και στο υπερθετικό την κατάληξη -ιστος, -ιστη, -ιστος. Επιπρόσθετα τα παραθετικά αυτά σχηματίζονται πολλές φορές με διάφορες φθγογενείς ποιήσεις ή και με θέμα διαφορετικό από το θέμα του θετικού, λέγονται **ανώμαλα παραθετικά**. Τα επιθέτα αυτά είναι:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός	(θέμα)	
1. αίσχος	δ. ή αίσχίων	το αίσχον	αίσχιστος	(αίσχ-, ηβ., αίσχ-ος)
2. εχθρός	δ. ή εχθίων	το εχθον	εχθιστος	(εχθ-, ηβ., εχθ-ος = εχθρα)
3. αἰός	δ. ή αἰσίων	το αἰσιν	αἰσιστος	(αἰσ-, ηβ., αἰσ-ος = αἴσθη)

Γραφή εντός του κειμένου

- α. κακίους / χειρότερους
- β. αμείνων / βελτίων / κρείττων
- γ. πλείους - καλλίστους
- δ. ήδιον
- ε. μείζονα

Επισημάνετε τα παραθετικά που σχηματίζονται με τη κατάληξη -ίων με την προσθήκη του θέματος του επιθέτου της κατάληξης -ος, -ατος. Διακρίψτε τους συγκριτικούς βαθμούς του επιθέτου σε γενικό, συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό. Διακρίψτε επίσης το θέμα του επιθέτου και τον τύπο του επιθέτου (αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός	(θέμα)	
4. καλός	δ. ή καλλίων	το καλλιον	καλλίστος	(καλλ-, ηβ., καλλ-ος)
5. μέγας	δ. ή μέγιστος	το μέγιστον	μέγιστος	(μέγ-, ηβ., μέγ-ος)
6. μέγας	ο, ή μέγιστος	το μέγιστον	μέγιστος	(μέγ-, ηβ., μέγ-ος)
7. ταχύς	δ. ή τάχιος	το τάχιον	τάχιστος	(τάχ-, ηβ., τάχ-ος)
8. αγαθός	δ. ή αμείων	το αμείων	αμείωντος	(αμει- και αμ-, ηβ., αμει-ος)
*	δ. ή βελτίων	το βέλτιον	βέλτιστος	(βελτ-, ηβ., βελτ-ος)
*	δ. ή κρείττων	το κρείττων	κρείττιστος	(κρετ-, κρετ-, ηβ., κρετ-ος)
*	δ. ή λήγιων	το λήγιον	λήγιοςτος	(λα-, ηβ., λήγι-ος)
9. κακός	δ. ή κακίους	το κακίον	κακίστος	(κακ-, ηβ., κακ-ος)
*	δ. ή χείριον	το χείριον	χειρότατος	(χειρ-, χειρ-, ηβ., χειρ-ος)
10. μικρός	δ. ή ελάχιστος	το ελάχιστον	ελάχιστος	(ελα-, ηβ., ελα-ος)
*	δ. ή ελάτων	το ελάτων	ελάττωτος	(ελα-, ηβ., ελα-ος)
*	δ. ή φησιον	το φησιον	επισημότατος	(φή-, ηβ., φή-ος)
12. δήλιος	δ. ή δήλιος	το δήλιον	δήλιοςτος	(δή-, ηβ., δή-ος)
13. πάλιος	δ. ή πλείων	το πλείον	πλείεστος	(πλει-, ηβ., πλει-ος)

6. Κλίση των συγκριτικών σε -ιον, -ων (κα -ων, -ον)

197. Τα συγκριτικά σε -ίων, -ων (ή -ων, -ων) είναι δικασίλητα επίθετα της γ' κλίσης με τρία γένη και κλίνονται κατά το ακόλουθο παράδειγμα (ηβ. § 178):

(θ. βελτίων, βελτίων)
Επικός ηρωικός

ον.	δ	ή	βελτίων	το	βελτίων
γεν.	τοῦ	τῆς	βελτίων-ος	τοῦ	βελτίων-ος

124

Γραμματική

Παράδειγμα με πολλαπλές προσθήκες αρχείων

- β) Να συμπληρώσετε τα παραθετικά των πιο κάτω επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 124, § 201).
Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ο σφοδρός		
ο αληθινότερος		
ο καλός		
ο ήδιος		
ο πάλιος		
ο μέγας		
ο μέλις		
ο μέλιος		

- α. σφοδρότερος - σφοδρώτατος
- β. αληθινότερος - αληθινωτάτος
- γ. καλός - κάλλιστα
- δ. ήδιον - ήδιστα
- ε. πάλιος - πλείονα (πλείεστος)
- ς. αμείων - άμειωντα
- ζ. μέλιος - μέλιεστος
- η. μέλιος - μέλιεστος

Σχηματίζουν έτσι παραθετικά στην αρχαία ελληνική:

1) Επιρρήματα σε -ως που παράγονται από επίθετα. Τα επιρρήματα αυτά στον συγκριτικό έχουν τύπο όμοιο με την ενική αιτιατ. του ουδέτ. του συγκριτικού επιθέτου και στον υπερθετικό έχουν τύπο όμοιο με την πληθυντική αιτιατ. του ουδέτερου του υπερθετικού επιθέτου:

(δικαιοσύνη)	δικαίως	δικαιοτέρως	δικαιοτάτως
(σοφία)	σοφώς	σοφιώτερον	σοφιώτατα
(ἀληθεία)	ἀληθώς	ἀληθειώτερον	ἀληθειώτατα
(σύγκριση)	συγκριτώως	συγκρισιώτερον	συγκρισιώτατα
(ήθος)	ήθώς	ήθων	ήθιστα
(καλό)	καλώς	καλλίον	καλλίστα κ.ά.

2) Τα επιρρήματα εἴ (αντίστοιχο του επιθέτου αγαθός), ὀλίγον και καλός: εἴ - άμειων - άμειωντα και βελτιον - βελτίεστος και κρείττων - κρείτιστα. ὀλίγον - ὀλίγων - ὀλίγωσθα και ελάτων - ελάττωσθα και φησιον - φησιωσθα. καλός - κλίον - κλίεσθα (ή κλίεσθησθα).

3) Το επιρρ. μέλις (= καλός), που οι τρεις βαθμοί του είναι: θετ. μέλις συγκριτ. μέλιον - υπερθ. μέλιεσθα.

5) Μερικά χρονικά επιρρήματα με παραθετικές κατάληξεις -αίτερος, -σσάτα (βλ. § 195, 5)

ορος σύγκρισης στα Αρχαία Ελληνικά.

Α' όρος σύγκρισης	Συγκριτική λέξη	Β' όρος σύγκρισης
Ἡ δικαιοσύνη	θεοφιλέστερον	τῆς ἀδικίας.
Ἀθήνας φιλῶ	μᾶλλον	ἢ Σπάρτην.
Καλῶς ἀκούειν	μᾶλλον	ἢ πλουτεῖν θέλει.

Τρόποι εκφοράς β' όρου σύγκρισης:
 α) .....
 β) .....
 γ) .....

2) Στις προτάσεις που ακολουθούν να υπογραμμίσετε τον β' όρο σύγκρισης και να δηλώσετε πώς εκφέρεται.

- α) Κύρος νεώτερος Ἀρταξέρξου ἦν.
- β) Ἐκεῖνον πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμὲ ἐπαινεῖς.
- γ) Προμηθεὺς τὸν Λέοντα ἐποίησε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον.
- δ) Τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι ἐστίν.
- ε) Οὐδὲν κτῆμα μονιμώτερον ἀρετῆς.
- στ) Ἐπαινούμενος ἔχαιρε μᾶλλον ἢ κτώμενος χρήματα.
- ζ) Ὁ πατὴρ ἐστὶ φρονιμώτερος ἢ ὁ υἱός.
- η) Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἰρετωτέρα τοῦ λόγου.
- θ) Μητρός τε καὶ πατρός τε καὶ ἀπάντων προγόνων τιμιώτερόν ἐστὶν ἢ πατρὸς.

Ἡ δικαιοσύνη θεοφιλέστερον ἐστὶ τῆς ἀδικίας. **Απλή γενική**
 α' όρος β' όρος
 ἢ ἢ ἀδικία

Ἀθήνας φιλῶ μᾶλλον ἢ Σπάρτην. **ἢ + ομοιόπτωτα προς τον α' όρο**
 Α' όρος β' όρος
 Σπάρτης

Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλει. **ἢ + ομοιότροπα**

- α. Κύρος νεώτερος Ἀρταξέρξου ἦν. **Απλή γενική**
- β. Ἐκεῖνον πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμὲ ἐπαινεῖς. **ἢ + ομοιόπτωτα**
- γ. Προμηθεὺς τὸν Λέοντα ἐποίησε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον. **Απλή γενική**
- δ. Τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι ἐστίν. **Απλή γενική**
- ε. Οὐδὲν κτῆμα μονιμώτερον ἀρετῆς (ἐστὶ). **Απλή γενική**
- στ. Ἐπαινούμενος ἔχαιρε μᾶλλον ἢ κτώμενος χρήματα. **ἢ + ομοιότροπα**
- ζ. Ὁ πατὴρ ἐστὶ φρονιμώτερος ἢ ὁ υἱός. **ἢ + ομοιόπτωτα**
- η. Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἰρετωτέρα τοῦ λόγου. **Απλή γενική**
- θ. Μητρός τε καὶ πατρός τε καὶ ἀπάντων προγόνων τιμιώτερόν ἐστὶν ἢ πατρὸς.

Β) Ανώμαλα παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 123-124, § 196)

Ορισμένα επίθετα σχηματίζουν τον συγκριτικό βαθμό με τις καταλήξεις *-ων* (αρσενικό, θηλυκό), *-ων* (ουδέτερο) και τον υπερθετικό με τις καταλήξεις *-ιστος*, *-ίστη*, *-ιστον*.

Σημείωση: Για την κλίση των συγκριτικών σε *-ίων*, *-ίων* και *-ων*, *-ων* βλ. Γ.Α.Ε. σ. 124-125, § 197.

1) Να σχηματίσετε τα παραθετικά των πιο κάτω επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 123-124, § 196).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
τού καλού		
ώ ταχείς	τού καλλίωνος, τού καλλίστου	
τους μικρούς	Θάπτονες, τάχιστοι	
τοis αγαθοis	τούς μικροτέρους/τούς ελάττονας, τους μικροτάτους/ελαχίστους	
τών πολλών	τούς βελτίους / τούς βελτίστους	
τό ήθυ	τών πλειόνων / των πλείστων	
οι κακοί	Τό ηδίων / τό ηδιστον	
	Οι κακίονες - οι χείρονες / οι κάκιστοι-οι χείριστοι	

2) Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των παραθετικών των επιθέτων που βρίσκονται στην παρένθεση.

- α) Ουδής ..... (κακός, συγκρ.) Επάλττω ένομιζετο.
- β) Ο έπαινος..... (άγαθος, συγκρ.) χρημάτων ιστίον.
- γ) Οι Θεσσαλοι ..... (πολύς, υπερθ.) και ..... (καλός, υπερθ.) έππους έτρεφον.
- δ) Ουδέν έστι πατρίδος ..... (ήθυ, συγκρ.).
- ε) Οι καλοί κάγαθοί ..... (μεγάλη, συγκρ.) χάρη τοis ενεργέταις έχουσιν ή οι κακοί.

Γ) Ομαλά και ανώμαλα παραθετικά επιρρημάτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 126-127, § 203)

Ο θετικός βαθμός των επιρρημάτων που προέρχονται από επίθετα σχηματίζεται με την προσθήκη στο θέμα του επιθέτου της κατάληξης **-ως**.

Ο συγκριτικός βαθμός είναι ο ίδιος με την πτώση ..... Ονομαστική ενικού του ουδέτερου

Ο υπερθετικός βαθμός είναι ίδιος με την πτώση ..... Ονομαστική πληθυντικού ουδέτερου

5. Ανώμαλα παραθετικά (σε -ίων, -ιστος)

196. Μερικά επίθετα της αρχαίας ελληνικής δε σχηματίζουν τα παραθετικά τους με τις παραθετικές καταλήξεις *-τερος*, *-τατος*, παρά παίρνουν στο συγκριτικό την κατάληξη *-ίων* (αρσ. και θηλ.), *-ιον* (ουδέτ.) και στο υπερθετικό την κατάληξη *-ιστος*, *-ίστη*, *-ιστον*. Επειδή τα παραθετικά αυτά σχηματίζονται πολλές φορές με διάφορες φθογγικές παθήσεις ή και με θέμα διαφορετικό από το θέμα του θετικού, λέγονται **ανώμαλα παραθετικά**. Τα επίθετα αυτά είναι:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός	(θέμα)
1. αίσχρος	δ, ή αίσχίων	τό αίσχιον	αίσχιστος (αίσχ-, πβ. αίσχ-ος)
2. έχθρος	δ, ή έχθίων	τό έχθιον	έχθιστος (έχθ-, πβ. έχθ-ος = έχθρα)
β. ηδός	και ομαλά δ, ή ηδίων	έχθρο-τερος τό ηδίων	έχθρο-τατος ηδιστος (ηδ-)

- α. κακίων / χείρων
- β. άμείνων / βελτίων / κρείττων
- γ. πλείστους - καλλίστους
- δ. ηδίων
- ε. μείζονα

Επιρρήματα: Περιγράφουν πώς γίνεται η πράξη του ρήματος. Είναι άκλιτα.

δικαίος (επιθ.) / δικαίως (επιρ.)

δικαίως - δικαιότερον - δικαιότατα

καλός (επιθ.) / καλώς (επιρ.)

σοφός - σοφώς - σοφώτερον - σοφώτατα

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός	(θέμα)
4. καλός	δ, ή καλλίων	τό καλλιον	καλλιστος (καλλ-, πβ. καλλ-ος)
5. μέγας	δ, ή μείζων	τό μείζον	μείζιστος (μεγ-, βα-)
6. βέλσιος	δ, ή βέλων	τό βρον	βέλσιος (βαχ-)
7. ταχύς	δ, ή θάπτων	τό θάπτον	τάχιστος (άμεν- και άρ-, πβ. άρ-ετή)
8. άγαθός	δ, ή άμείνων	τό άμεινον	άριστος (βελτ-, κρετ-, κρατ-, πβ. κρατ-ος)
»	δ, ή βελτίων	τό βέλτιον	βέλτιστος (λω-)
»	δ, ή κρείττων	τό κρείττον	κρείττιστος (κακ-)
9. κακός	δ, ή κακίων	τό κακιον	κάκιστος (χερ-, χερ-)
»	δ, ή χείρων	τό χείρον	χείριστος (ομαλά)
10. μακρός		μακρό-τερος	μακρό-τατος (μικ-, πβ. μήκ-ος)
»		-	μήκιστος (ομαλά)
11. μικρός		μικρό-τερος	μικρό-τατος (έλαχ-)
»	δ, ή ελάττων	τό ελαττον	ελάχιστος (ήκ-)
»	δ, ή ήττων	τό ήττον	επίρρ. ήκιστα
12. όλίγος	δ, ή μείων	τό μείον	όλίγιστος (με-, όλιγ-)
13. πολύς	δ, ή πλείων	τό πλείον	πλείστος (πλε-)

6. Κλίση των συγκριτικών σε -ίων, -ιον (και -ων, -ον)

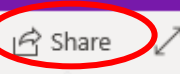
197. Τα συγκριτικά σε *-ίων*, *-ιον* (ή *-ων*, *-ον*) είναι δικατάληκτα επίθετα της γ' κλίσης με τρία γένη και κλίνονται κατά το ακόλουθο παράδειγμα (πβ. § 178):

(θ. βελτιον-, βελτισσ-)

Ενικός αριθμός

ον.	δ	ή	βελτίων	τό	βέλτιον
γεν.	του	της	βελτίων-ος	του	βελτίων-ος

124

Link settings
My Notebook @ MOEC

Who would you like this link to work for? [Learn more](#)

- Anyone with the link
- People in your organisation with the link
- People with existing access
- Specific people

Other settings

- Allow editing
- Set expiration date
- Set password

Apply **Cancel**

[Send Copy of Page](#)

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirrimatwn.htm>

Παραθετικά
σσ.22-25

Ανώμαλα
παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον **θετικό**, τον **συγκριτικό** και τον **υπερθετικό**. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και **παραθετικά**.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ....., ..., ... για τον συγκριτικό βαθμό και ....., ... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. *μᾶλλον σοφός, μάλιστα σοφός*.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, **-τέρα**,
ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, **-τάτη**,
ΑΡΣ. ΘΗΛ.

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirrimatwn.htm>

Παραθετικά
σσ.22-25

Ανώμαλα
παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον **θετικό**, τον **συγκριτικό** και τον **υπερθετικό**. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και **παραθετικά**.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ....., ..., ... για τον συγκριτικό βαθμό και ....., ... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. *μᾶλλον σοφός, μάλιστα σοφός*.

.....
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, **-τέρα**, -τερον
ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, **-τάτη**, -τατον
ΑΡΣ. ΘΗΛ. ΟΥΔ.

Distribute Page

Distribute New Section

Copy to Content Library

Review Student Work

Distribute Page

Individual Distribution

Group Distribution

Cross Notebook Distribution

Delete Page

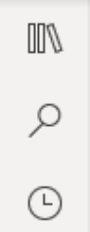
Ανωμαλα
παραθετικ...[nikos%20Politismos/Yliko/Theoria%
wnEpirrimatwn.htm](#)**Γραμματικής... αγώνες!****A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)**

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον **θετικό**, τον **συγκριτικό** και τον **υπερθετικό**. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και **παραθετικά**.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις .....
..... για τον συγκριτικό βαθμό και .....
..... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. *μᾶλλον σοφός, μάλιστα σοφός*.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, **-τέρα**, -τερον
ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, **-τάτη**, -τατον
ΑΡΣ. ΘΗΛ. ΟΥΔ.

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirrimatwn.htm>

- PDF
Παραθετικά σσ.22-25
- PDF
Ανώμαλα παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον θετικό, τον συγκριτικό και τον υπερθετικό. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και παραθετικά.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ....., ..., ... για τον συγκριτικό βαθμό και ....., ... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. μάλλον σοφός, μάλιστα σοφός.

.....
 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, -τέρα, -τ
 ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, -τάτη, -
 |ΑΡΣ. ΘΗΛ.

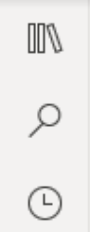
Cross Notebook Distribution

Select the notebooks where you want to distribute Παραθετικά Επιθέτων και Επιρρημάτων (Γραμματική σσ.119-128)

- 0699 στΓ5 Νέα Ελληνικά Notebook
- 0699 Γ42 Νέα Ελληνικά 2020-202...
- 0699 Γ11 Ιστορία Κατεύθυνσης 2...
- 0699 Α12 Αρχαία Προσανατολισ...
- Δοκιμαστική ομάδα Notebook
- A11 Notebook
- XXX Notebook
- NEA Notebook

Next

View distributed pages

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirrimatwn.htm>

- PDF
Παραθετικά σσ.22-25
- PDF
Ανώμαλα παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

A) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον **θετικό**, τον **συγκριτικό** και τον **υπερθετικό**. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και **παραθετικά**.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ....., ..., ... για τον συγκριτικό βαθμό και ....., ... για τον υπερθετικό βαθμό.

Όλα τα επίθετα που σχηματίζουν μονολεκτικά (μία λέξη) παραθετικά έχουν και περιφραστικά (δύο λέξεις) παραθετικά, π.χ. μάλλον σοφός, μάλιστα σοφός.

.....
 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ-τερος, **τέρα**, -τ
 ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ-τατος, **τάτη**, -
 ΑΡΣ. ΘΗΛ.

Cross Notebook Distribution

Choose a student section in the selected notebooks

Go back to previous step.

- Class Notes**
- Handouts
- Homework
- Quizzes

Tip: For best results, make sure your Notebook is synced. Don't show again.

Distribute

View distributed pages

Αποστολή υλικού στο τετράδιο της τάξης Class Notebook (4)

A11 Notebook

- Εμπρόθετοι...
- Αδίδακτο Εν...
- Ενότητα 5
- Παραθετικά...**
- Ειδικές προτ...
- Αδίδακτο κεί...
- Επανάληψη...
- Ενότητα 5: Α...
- Ενότητα 6
- Δευτερεύουσ...
- Αόριστος Β'
- Παθητική Φ...

+ Add section + Add page

Παραθετικά Επιθέτων και Επιρρημάτων (Γραμματική σσ.119-128)

29 March 2020 10:16

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/ParathetikaEpithetwnEpirrimatwn.htm>

Παραθετικά σσ.22-25

Ανώμαλα παραθετικ...

Γραμματικής... αγώνες!

Α) Ομαλά παραθετικά επιθέτων (βλ. Γ.Α.Ε. σ. 119-128, § 189-204)

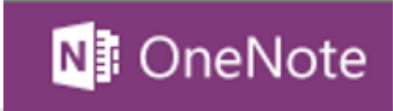
Τα επίθετα έχουν τρεις βαθμούς σύγκρισης, τον θετικό, τον συγκριτικό και τον υπερθετικό. Ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός ονομάζονται και παραθετικά.

Τα ομαλά παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται με τις καταλήξεις ..... για τον συγκριτικό βαθμό και ..... για τον υπερθετικό βαθμό.

-τερος, -τέρα, -τερον
-τατος, -τάτη, -τατον
ΑΡΣ. ΘΗΛ. ΟΥΔ.

1	Welcome	Welcome to...
2	Great Educ...	Table of Cont...
3	Lesson Plans	How Can On...
4	Collaborati...	OneNote Bas...
5	Class Note...	OneNote an...
6	Distribution	How OneN...
7	Examples	OneNote Cla...
		How-To Artic...
+ Add section		+ Add page

Welcome to OneNote!

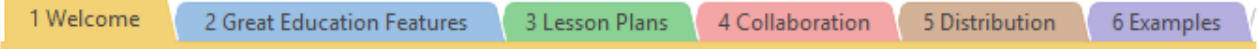
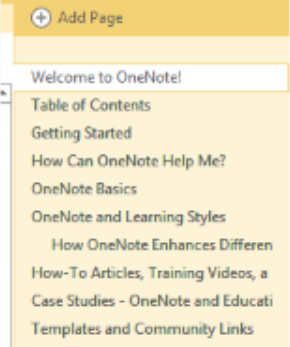

Objectives

This OneNote Toolkit for Teachers notebook is a reference tool to help you:

- Become introduced to the benefits of using OneNote.
- Become more organized and productive to save time.
- Convert existing lesson plans content into the OneNote format.
- Create new or update existing lesson plans in OneNote .
- Take advantage of OneNote features and functionality to create and enhance educational materials.

First time using OneNote?

1. Click on the **section tabs** above to navigate this notebook.

2. Click the **page tabs** on the right side of the screen to browse the **content**.

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

